

**PROCEDURAT REZERVË PËR BASHKIMIN E TREGUT TË ENERGJISË
ELEKTRIKE TË DITËS NË AVANCË
SHQIPËRI – KOSOVË**

Duke pasur parasysh që:

1. Ndërmjet ERE, ZRRE, OST dhe KOSTT është nënshkruar marrëveshja kornizë me datë 21.10.2021 “Mbi bashkimin e tregjeve të energjisë elektrike të Shqipërisë dhe Kosovës” (në tekstin e mëtejme referuar si “**Marrëveshja Kornizë**”).
2. Në bazë të nenit 6.2, dhe nenit 7.2 të Marrëveshjes Kornizë, termat, kushtet ose metodologjitë dhe marrëveshjet pasuese duhet të bazohen në parimet e përkufizuara në Rregulloren e Komisionit (BE) 2015/1222, të 24 Korrikut 2015, që vendos udhëzimet mbi alokimin e kapaciteteve dhe menaxhimin e kongjestionit, të jenë në një linjë me iniciativat rajonale dhe praktikatat e tjera të aplikueshme në Shqipëri dhe Kosovë si dhe në pajtim me kërkesat e parashikuara në vetë Marrëveshjen Kornizë.
3. Në bazë të nenit 7.3 nën-paragrafi (f) të Marrëveshjes Kornizë, OST, KOSTT dhe NEMO e Shqipërisë dhe Kosovës do të hartojnë një propozim për procedura rezervë për të siguruar alokim efikas, transparent dhe jodiskriminues të kapaciteteve nëse procesi i bashkimit të tregut të ditës në avancë nuk është në gjendje të prodhojë rezultate.
4. Në bazë të neni 6.4 nën paragrafi (h) të Marrëveshjes Kornizë, Rregullatorët do të miratojnë, ndër të tjera, procedurat rezervë, të propozuara nga OST dhe KOSTT.
5. Në bazë të nenit 6.5 të Marrëveshjes Kornizë, Rregullatorët do të marrin parasysh kërkesat e iniciativave rajonale në nivel të Komunitetit të Energjisë dhe do të konsultohen, bashkëpunojnë ngushtë dhe bashkërendohen me njëri-tjetrin me qëllim që ato të miratohen pak a shumë në të njëjtën kohe. Të dy Rregullatorët, nëse e konsiderojnë të nevojshme, mund të bien dakord të zhvillojnë dhe nënshkruajnë një marrëveshje specifike që kërkon organizimin e konsultimeve të përbashkëta publike dhe duke siguruar që të gjitha termat, kushtet dhe metodologjitë e parashikuara në Nenin 6.4 të miratohen me të njëjtën përmbajtje identike.
6. Këto procedura rezervë janë një propozim i përbashkët i zhvilluar nga OST dhe KOSTT si Operatorë të Sistemit të Transmetimit, të cilët synojnë të sigurojnë alokim efikas, transparent dhe jodiskriminues të kapaciteteve, në rast se procesi i bashkimit të tregut të ditës në avancë Shqipëri – Kosovë nuk është në gjendje që të prodhojë rezultate.
7. Procedurat rezervë mbajnë në konsideratë dispozitat mbi parimet e përgjithshme të pasqyruara në Rregulloren e Komisionit (BE) 2015/1222 të 24 Korrikut 2015, për krijimin e një udhëzuesi për alokimin e kapaciteteve dhe menaxhimin e kongjestionit (“**Rregullorja CACM**”).
8. Procedurat rezervë do të zbatohen në rast se procesi i bashkimit të tregut të energjisë elektrike të ditës në avancë Shqipëri – Kosovë nuk është në gjendje të prodhojë rezultate dhe merr parasysh zgjidhjet ekzistuese për të siguruar efikasitetin e kostos së zbatimit të procedurave rezervë, duke qenë se ato zgjidhje janë të harmonizuara për kufirin Shqipëri-Kosovë (AL-KS). Procedurat rezervë në kufirin Shqipëri-Kosovë (AL-KS) kontribuojnë dhe nuk pengojnë në asnjë mënyrë arritjen e objektivave për vazhdueshmërinë e operimit të tregut të organizuar të ditës në avancë dhe sigurojnë një qasje transparente dhe jodiskriminuese drejt lehtësimit të alokimit të kapaciteteve ndërzonale në rast se procesi i bashkimit të tregut të një dite më parë nuk është në gjendje të prodhojë rezultate.

9. Afati kohor i propozuar për zbatimin e këtyre procedurave rezervë do të përfshihet dhe mund të gjendet në Rregullat e Alokimit të Kapaciteteve nëpërmjet procedurës së ankandeve në hije, në kuadër të bashkimit respektiv të tregjeve Shqipëri-Kosovë.
10. Këto procedura rezervë për bashkimin e tregut të ditës në avancë Shqipëri – Kosovë të propozuara nga OST-të përkatëse siç kërkohet nga Neni 7.3 (c) i Marrëveshjes Kornizë, i paraqiten për miratim Rregullatorëve përkatës, në përputhje me nenin 6 të Marrëveshjes Kornizë.

Procedurat rezervë për bashkimin e tregut të energjisë elektrike të ditës në avancë Shqipëri – Kosovë

Neni 1

Objekti dhe fushëveprimi

1. Procedurat rezervë, siç përcaktohen këtu, do të konsiderohen si propozim i përbashkët i OST-ve AL-KS për të siguruar alokim efikas, transparent dhe jodiskriminues të kapaciteteve në rast se procesi i bashkimit të tregut të ditës në avancë, nuk është në gjendje plotësisht ose pjesërisht të prodhojë rezultate, në përputhje me aktet ligjore, nënligjore, rregullatore dhe marrëveshjet midis OST-ve dhe NEMO-s të Shqipërisë dhe Kosovës.
2. Fushëveprimi i procedurave rezervë nuk trajton caktimin e rolit dhe përgjegjësi të palëve specifike, e as nuk përpiqet të sigurojë një kornizë të qeverisjes për role ose përgjegjësi specifike. Këto aspekte do të përcaktohen nga OST-të AL-KS në përputhje me aktet ligjore, nënligjore, rregullatore dhe marrëveshjet midis OST-ve dhe NEMO-s të Shqipërisë dhe Kosovës.

Neni 2

Përkufizimet dhe interpretimi

1. Për qëllimet e këtyre procedurave rezervë, termat e përdorur do të kenë kuptimin e përkufizimeve të parashikuara në aktet ligjore, nënligjore, rregullatore dhe marrëveshjet midis OST-ve dhe NEMO-s të Shqipërisë dhe Kosovës. Për më tepër, do të zbatohen përkufizimet e mëposhtme:
 - a. ‘Ankandi në hije (Shadow auction)’ do të thotë ankand eksplisit i organizuar përmes Platformës së alokimit me anë të cilit kapaciteti ditor ndërzonal ofrohet si procedurë rezervë e procesit të bashkimit të tregut të energjisë elektrike të ditës në avancë Shqipëri – Kosovë dhe u alokohet pjesëmarrësve të tregut që dorëzojnë ofertë(at) sipas Rregullave të ankandit në hije;
 - b. ‘Platforma e alokimit’ do të thotë entiteti i emëruar dhe i autorizuar nga OST-të AL-KS për të vepruar në emër të tyre dhe në emër të tij për alokimin e kapacitetit ndërzonale nëpërmjet ankandeve në hije;
 - c. ‘Rregullat e alokimit në hije’ do të thotë rregullat për ankandet në hije të zbatuara nga

platformat e alokimit dhe të publikuara në faqen e internetit të platformës së alokimit¹, gjithmonë në versionin e tyre të fundit;

- d. ‘NEMO i AL-KS’ nënkupton NEMO-të e përcaktuara zyrtarisht në Kosovë dhe Shqipëri në përputhje me Rregulloren ose Vendimin përkatës të miratuar nga ERE dhe ZRRE për përcaktimin e Operatorit të Emëruar të Tregut të Energjisë Elektrike (NEMO), konkretisht Vendimin e Bordit të ERE nr. 40, datë 06.03.2020 të “Për Miratimin e Rregullores së Kërkesave dhe Procedurave për Përcaktimin e Operatorit të Emëruar të Tregut të Energjisë Elektrike (NEMO), si dhe Rolet dhe Përgjegjësitë e NEMO dhe Operatorëve të Sistemit të Transmetimit të Energjisë në Tregun e Bashkuar” dhe Rregullës nr. 04 të Shtatorit 2020 të ZRRE-së për “Përcaktimin e Operatorit të Nominuar të Tregut të Energjisë Elektrike (NEMO) për Kryerjen e Aktiviteteve që kanë të bëjnë me bashkimin e tregut dhe funksionimin e përbashkët të tregut”;

‘Ndarja e plotë e bashkimit të tregjeve’ nënkupton situatën kur bashkimi i tregut të energjisë elektrike të ditës në avancë Shqipëri – Kosovë, nuk ka mundur të prodhojë rezultate duke ndikuar në të dy zonat ofertuese brenda tij, duke çuar në zbatimin e procedurave rezervë në çdo kufi të zonës ofertuese.

Neni 3

Baza ligjore

Këto procedura rezervë janë hartuar dhe miratohen në përputhje me:

1. Ligjin nr. 43/2015, dt. 30/04/2015, “Për Sektorin e Energjisë Elektrike” i ndryshuar;
2. Ligjin nr. 05/L - 085 dt. 21/07/2016, për energjinë elektrike të Kosovës;
3. Memorandumin e mirëkuptimit të Ballkanit Perëndimor 6, të nënshkruar në Vjenë më 27 Prill 2016, mbi zhvillimin e tregut rajonal të energjisë elektrike dhe krijimin e kornizës për bashkëpunime të tjera të ardhshme të nënshkruar edhe nga Shqipëria dhe Kosova;
4. Marrëveshjen Kornizë me datë 21.10.2021, “Mbi bashkimin e tregjeve të energjisë elektrike të Shqipërisë dhe Kosovës”;
5. Vendimin e Këshillit të Ministrave nr. 519 datë 13.7.2016, “Për miratimin e modelit të tregut të energjisë elektrike, i ndryshuar;
6. Vendimin e Bordit të ERE nr. 134, dt. 06/09/2017, “Mbi licensimin e shoqërisë Operatori i Sistemit të Transmetimit OST sh.a. në aktivitetin e operimit të sistemit të transmetimit të energjisë elektrike”;
7. Vendimin e Bordit të ERE nr. 247, datë 29.09.2022, “Mbi licensimin e “Bursës Shqiptare

¹ <https://www.seecao.com/>

- të Energjisë Elektrike – ALPEX” SHA, në veprimtarinë e operimit të tregut të energjisë elektrike”;
8. Vendimin e Bordit të ERE nr. 347, datë 27.12.2022, “Për miratimin e rregullave të tregut të energjisë elektrike (rregullat e ALPEX, përkufizimet, procedura e tregtimit si dhe procedura e klerimit dhe shlyerjes);
 9. Vendimin e ZRRE Nr.V_1332_2020, datë 10.12.2020, “Mbi miratimin në parim të kërkesës së KOSTT për transferimin e disa të drejtave dhe detyrimeve të KOSTT tek ALPEX për operimin e tregut të ditës në avancë dhe brenda ditës të energjisë elektrike për territorin e Republikës së Kosovës.”;
 10. Vendimin e Bordit të ERE nr.228, datë 17.07.2023 dhe Vendimin e ZRRE V_1748_2023, datë 17.07.2023 "Mbi përcaktimin e shoqërisë “Bursa Shqiptare e Energjisë Elektrike - ALPEX” sh.a., si Operator i Emëruar i Tregut të Energjisë Elektrike (NEMO)”.

Neni 4 Informimi nga NEMO

1. NEMO e Shqipërisë dhe Kosovës që kryen funksionin e Operatorit të Bashkimit të Tregut (MCO) do të informojë OST-të e Shqipërisë dhe Kosovës dhe SEECAO, në rast të ndarjes së plotë të bashkimit të tregut që ndikon në interkoneksionin Shqipëri-Kosovë (AL-KS); në përputhje me aktet ligjore, nënligjore, rregullatore dhe marrëveshjet midis OST-ve dhe NEMO-s të Shqipërisë dhe Kosovës.

Neni 5 Kërkesa për një sistem të përbashkët komunikimi rezerve

1. Në një sesion normal të bashkimit të tregut, OST dhe KOSTT do të krijojnë komunikim ndërmjet njëri-tjetrit nëpërmjet një mekanizmi kryesor (platformat elektronike përkatëse) të shkëmbimit të të dhënave.
2. OST dhe KOSTT duhet të krijojnë të paktën një lidhje alternative ndërmjet tyre përmes mekanizmit rezervë të shkëmbimit të të dhënave. Nëse shfaqet një problem me mekanizmin kryesor të shkëmbimit të të dhënave, shpërndarja e të dhënave do të bëhet me mekanizmin rezervë të shkëmbimit të të dhënave.
3. Mekanizma të ndryshëm alternativë (e-maili/ telefoni) për shkëmbimin e të dhënave hyrëse dhe dalëse ndërmjet OST dhe KOSTT, do të krijohen duke marrë parasysh zgjidhjet teknike të disponueshme.
4. Në zbatim të pikës 1, 2 dhe 3 të këtij neni, OST dhe KOSTT do të veprojnë si më poshtë në lidhje me përcaktimin dhe komunikimin e informacionit të kapacitetit ndërkufitar që do vihet në dispozicion të bashkimit të tregjeve:
 - i. Kur njëra nga OST-të nuk e ka funksionale platformën elektronike, do t’i komunikojë me email, menjëherë OST-së tjetër se nuk ka mundësi ta gjenerojë/dërgojë informacionin e saj të kapacitetit ndërkufitar. Informacioni i kapacitetit ndërkufitar do të vihet në dispozicion

- të bashkimit të tregjeve, në mënyrë automatike nëpërmjet platformës elektronike nga OST-ja me platformën elektronike funksionale tek NEMO dhe do të përfshijë dhe konfirmimin e OST-së, që nuk e ka platformën elektronike funksionale.
- ii. Kur të dyja OST-të nuk e kanë komunikimin me platformë elektronike si mekanizëm kryesor, ky komunikimi do të bëhet me e-mail për t'i komunikuar NEMO-s informacionin e kapacitetit ndërkufitar në dispozicion të bashkimit të tregjeve.
 - iii. Kur përveç mungesës së komunikimit me platformë elektronike ndodh edhe që njëra nga OST-të nuk e ka funksionale komunikimin elektronik me e-mail, do t'i komunikojë me me telefon, menjëherë, informacionin e saj të kapacitetit ndërkufitar OST-së tjetër (me komunikim funksional elektronik me e-mail). Informacioni i kapacitetit ndërkufitar do të vihet në dispozicion të bashkimit të tregjeve me e-mail nga OST-ja me komunikim funksional elektronik me e-mail tek NEMO dhe do të përfshijë dhe konfirmimin e OST-së që nuk e ka komunikimin elektronik me e-mail funksionale.
5. Të dhënat konfidenciale do të shkëmbehen gjithmonë në mënyrë të sigurtë.

Neni 6 Procedura rezervë

1. Në rast se procesi i bashkimit të tregut të ditës në avancë nuk është në gjendje të prodhojë rezultate, OST dhe KOSTT do të iniciojnë procedurën rezervë të ditës në avancë dhe do të nisin ekzekutimin e ankandëve në hije në platformën e alokimit të SEECAO.
2. Ankandet në hije mbahen shtatë ditë në javë, duke përfshirë fundjavën dhe festat publike, në përputhje me rregullat e ankandit në hije.
3. Specifikimi i ankandit të një ankandi në hije do të publikohet nga platforma e alokimit të SEECAO, paraprakisht sipas Rregullave të ankandit në hije.

Neni 7 Pamundësia për fillimin e procedurave rezervë (Ankandit në hije)

Në rast të pamundësisë për fillimin apo zhvillimin e procedurave të ankandit në hije, do të zbatohen parashikimet e Rregullave të ankandit në hije të SEECAO.

Neni 8 Data e zbatimit

Këto procedura do të zbatohen pas miratimit nga Entet Rregullatore të Shqipërisë dhe Kosovës.

Neni 9 Gjuha

Gjuha e këtyre Procedurave do të jetë gjuha shqipe.